4 ŞUBAT 1976
YIL: 2 — SAYI: 45
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

2. Sayfa : ALMANYA MEKTUBU
3. Sayfa : DÜNYADA DETANT

DÜNYADA DETANT – ÜLKEDE SOSYALİZM

SİYASİ CİNAYETLER ARTIYOR

10 AYDA 35 CİNAYET

Milliyetçi Cephe hükümeti işbaşına geleli on ayı geçti. Bu dönemde kanlı olaylar birbirini kovaladı. Siyasi cinayetlerin ardı arkası kesilmedi.

Verilen rakamlara göre, öldürülenlerin sayısı 35'i buluyor. Siyasi cinayet kurbanlarının 22'si öğrenci. Geri kalanı öğretmen, mühendis, köylü ve işçi.

Olaylar ve cinayetler daha çok okullarda veya çevrelerinde görüldü. O kadar ki okullarda çıkan olaylar neredeyse normal sayılmaya başlandı. Ancak son haftalardaki olaylar biraz daha değişik görünüyor.

SON OLAYLAR

Ocak ayının sonlarına doğru, okullar dışında şu olaylar dikkati çekti :

● **Zeytinburnu olayı** — İstanbul'un Zeytinburnu gecekondu semtinde bazı genç işçi ve işsizlerin oturduğu bir eve polis baskın yaptı. Baskın sırasında evdekilerden Atilla Özkan adındaki genç öldürüldü. Ötekiler de yaralandı. Gizli siyasi çalışmalar yaptıkları için bu baskının hazırlandığı emniyetçe açıklandı. Bu arada gazetecilere haber verilmesi de unutulmamıştı. Baskın olayını gösteren resimler bazı gazetelerde geniş yer aldılar.

● **Malatya olayı** — Önce bir çatışma haberi çıktı. 22 Ocak akşamı şüpheli görülen dört kişiye hüviyet soran polislere ateş açıldığı ve bu arada bir polis ile bir bekçinin öldürüldüğü açıklandı. Daha sonra 26 Ocak sabahı bu kaçan kişilerin İkizler köyünde kıstırılıp öldürüldüğü açıklandı. Bir ara, bu kişilerin birbirlerini öldürdükleri söylendi. Daha sonra, olay sırasında helikopter kullanıldığı ve bomba atıldığı söylendi. İkizler köyündeki olay konusundaki resimler ve haberler bütün gazetelerde baştan başa yayınlandı.

● **Mardin olayı** — Önce Mardin'de aranmakta olan bazı kişilerle jandarma arasında çatışma çıktığı ve bu arada 5 kişinin öldüğü açıklandı. Ancak ölenlerin kim olduğu ve neden arandığı açıklanmadı. Sanki Malatya olayının devamı imiş gibi hava estirildi. Sonra da çatışmanın sınırdaki kaçakçılık olayları yüzünden çıktığı ve öldürülenlerin de bu çevrenin köylüleri olduğu açıklandı.

Son haftaların kanlı olayları bunlardı. Bir süre önce **Tariş** ve **Seydişehir** fabrikalarında da işçiler arasında çatışma çıkarılmıştı. Bütün bunlar artık şiddet olaylarının okullar dışına taşırıldığını gösteriyor.

SERMAYE SINIFININ KANLI SİYASETİ

Bu resim, Malatya İkizler köyündeki kanlı olay sonrasını gösteriyor. Yerlerde sürüklenen ceset, olay sırasında öldürülen üç kişiden biri olan İlker Akman isimli mühendise aittir.

Bu kişilerin neden arandığı, neden öldürüldüğü henüz resmen açıklanmadı. Ama olayın gelişiminden bu kişilerin mutlaka öldürülmek istendiği anlaşılıyor. Çünkü bu kişiler yakalanmak istenseydi pekalâ yakalanabilirdi. Küçük bir köy evinde kıstırılan bu kişilerin kaçacak halleri yoktu. Ne var ki, biraz olsun beklemeye bile gerek duyulmadı. Sarılan ev bombalandı. Evdeki üç kişi de öldürüldü.

Bu olayda öldürülen kişiler de daha öncekiler gibi sermaye sınıfının bir kurbanıdır. Sermaye sınıfı kurbanlarını daha çok öğrenci gençler arasından seçmektedir. Böyle gençleri bu olayların içine iten sermaye sınıfıdır. Onların kafalarına yalan yanlış fikirleri sokan ve maceracı eylemlere teşvik eden sermaye sınıfıdır. Sonra da kalkıp bu gençlerin üzerine vahşice saldıran yine sermaye sınıfıdır. Sermaye sınıfı kendi kirli hesapları için «sağcı» ve «solcu» diye ayırdığı gençleri birbirlerine düşürmekte ve kışkırtmaktadır.

Sermayenin adamları, bu saldırıları «ibret» olsun diye yaptıklarını söylüyor. Evet, bu olay «ibret» vericidir, ama onların dediği gibi değil. Olay, onların iddia ettiği gibi, devletin güçlü olduğunu falan göstermez. Bu gibi olaylar, sermaye sınıfının kendi çıkarları için her çeşit insanlık dışı davranışa başvurduğunu gösterir.

Olaylar nasıl karşılandı

Son olaylar arasında özellikle Malatya olayı geniş tepkilere yol açtı. Herkes olayı kendi açısından değerlendirdi ve tavır aldı.

Hükümet çevreleri bu vahşi cinayetleri tasvip ettiklerini açıkladılar. Bu çevrelere göre, devlete karşı çıkanlara her şey müstahaktır. Devletin gücü ancak böyle gösterilir.

Muhalefet ise bu görüşe karşı çıktı. CHP sözcülerine göre, bu olaylar devletin itibarını azaltır. CHP liler bu olayı meclislere getirip soruşturma açacaklarını söylediler.

CHP nin daha solunda görülen bazı partiler de bu konuda açıklamalar yaptılar. Ancak esasta CHP den farklı konuşamadılar. Bu partilerin sözcüleri ile bazı gazete yazarları hep aynı noktada takıldılar. Hepsi de sermaye sınıfının mevcut kanunlarını esas alarak eleştiri yaptılar. Sermaye sınıfını kendi kanunlarını çiğnemekle suçladılar. Bu kanunlara uymaya çağırmakla yetindiler.

Kendilerini «sosyalist» olarak ilan eden bu kişilerin olayları önlemek için önerdikleri yollar da tutarsızdı. Kimine göre hükümet istifa etmeli, kimine göre hükümet yüce divana sevkedilmeli, kimine göre ölümlere inandırıcı gerekçe bulunmalı, kimine göre yetkiler aşılmamalı idi.

Oysa bütün bunların fazla önemi yoktu. Sanki öldürülenler yargılansalar ne değişirdi? Diyelim ki yargılandılar ve ölüme değil de hapse mahkum edildiler. Hapishanede ölüme terkedilseler haklarını kim arıyacak, hesaplarını kim soracaktı?

Aslında meselenin özü şuradaydı. Kapitalist toplumda kapitalist sınıfın hukuku işler. Kanunları onlar yapar. Gerekirse kanunları onlar çiğner. Onlara akıl öğretmek ise işçi sınıfına düşmez. İşçi sınıfı ne kadar sınırlı olursa olsun mevcut kanunlardan doğan haklarını sonuna kadar kullanır. Bir yandan da bu haklarını geliştirmek için mücadele eder. Her fırsatta kapitalist sınıfın hukuk anlayışını kitlelere açıklar. Ama hiç bir zaman, mevcut kanunlara uyulsa her şeyi düzelecek gibi göstermeye kalkışmaz.

Yorum

ANARŞİYE DE HAYIR VAHŞETE DE HAYIR

Son olayları anlayabilmek için dıştaki ve içteki kaynaklarını aramak gerekir.

Kapitalist sistemin başı Amerika, kapitalist sisteme yeni bir şekil vermek istiyor. Bu nedenle kapitalist ülkelerin iç siyasetlerine karışıyor.

Türkiye gibi ülkelerden Amerika şunları bekliyor :

Amerika'nın istediği siyasal iktidarlar bölüşümcü olmalı. **Bu ülkeler, ekonomik büyümeyi ikinci plâna atmalı, mevcut değerleri toplum içinde paylaşmaya öncelik vermeli. Böylece, hem kapitalizme karşı duyulan tepkiler hafiflemeli, hem de Amerikan mallarına pazar açılmalı.**

Amerikanın istediği siyasal iktidarlar, silahlanmadan yana olmalı: **Bu ülkeler, Amerika ile işbirliği halinde silah sanayisini kurmalı. Bazılarını kendi yapmalı, bazılarını Amerika'dan almalı. Böylece hem sermaye sınıfının elindeki devlet güçlenmeli, hem de Amerikan silah tekelleri Amerikan bütçesine yük olmaktan kurtarılmalı.**

Amerika'nın istediği siyasal iktidarlar, uluslararası sermayenin bütünleşmesinden yana olmalı. **Bu ülkeler sosyalist sistemden uzak durmalı, kapitalist sistem ile daha fazla kaynaşmalı. Bu amaçla, gümrük duvarları gibi engeller kaldırılmalı. Amerikan sermaye ve teknolojisine daha fazla kolaylık sağlanmalı. Böylece, ekonomik bağımlılıkları daha çok artmalı.**

Bu görüşler, bugünkü Amerikan yöneticileri arasında ağır basan görüşlerdir. Ancak, bunlara karşı olanlar da vardır.

Türkiye'de siyasal iktidar baştan beri sermaye sınıfının elindedir. Ancak kapitalizm geliştikçe iktidarın iç yapısı da değişiyor. Siyasal iktidar üzerinde sermayenin büyük kısmının 'tekelci' kısmının ağırlığı artıyor. Küçük ve orta sermaye sahiplerinin ağırlığı azalıyor. Sermayenin kendi içinde iktidarı paylaşmak için kavga sürüyor.

Kapitalizm geliştikçe toplum içinde işçi sınıfının da etkisi artıyor. Sermaye ile emek arasındaki kavga gittikçe sertleşiyor.

Bu durumda büyük sermaye sahiplerinin bir kısmı bu durumda şiddet olaylarına sarılıyor. «Anarşi var, devlet elden gidiyor» diye yaygara koparıyor. Asıl amaçları ise anarşi bahanesiyle baskı yönetimi getirmek. Böylece işçi sınıfı hareketini zor yoluyla bastırmak. Ücret artışlarını durdurmak, grevleri yasaklamak. Bu arada, sermaye sınıfı içinde tekelci sermayenin egemenliğini artırmak.

Buna karşılık büyük sermayenin diğer kesimi şiddet olaylarını başka türlü kullanıyor. «Bu iktidar anarşiyi önleyemiyor, devleti zayıflatıyor» diye yaygara yapılıyor. Asıl amaçları, mevcut hükümeti düşürüp, kendilerinin hükümet olması. Bunlar, işçi sınıfı hareketini zorla değil, uzlaşma ile engellemeyi düşünüyor.

Bu durumda işçi sınıfına görevler düşüyor. İşçi sınfının mücadelesinde bireysel eylemlerin yeri yoktur. Anarşist, terörist eylemler küçük burjuvaların mücadele biçimidir. İşçi sınıfı bu gibi bozguncuları arasına almamalıdır. Anarşistçe hareketlere karşı çıkmalıdır.

Ancak işçi sınıfı, bu gibi yanlış hareketlere sermaye sınıfının vahşet uygulamasına da seyirci kalamaz.

«Bana ne» diyemez. Çünkü bu gibi eylemler aslında işçi sınıfına baskı getirmek için kullanılır.

«Oh olsun» diyemez, vahşet insanlık dışı bir uygulamadır.

Anarşiyi de vahşeti de ortadan kaldıracak olan güç, işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının örgütlü, disiplinli mücadelesidir.

ALMANYA'DAN MEKTUP

Sayın İşçi Davası
Almanya'daki Türkiyeli işçiler hakkında sizlere yazmak istiyorum.

İSTASYON (BAHNOF) VARIŞ VE BULUŞMA YERİ OLUYOR..

ALMANYA'DA ÇALIŞMA HAYATI

Almanya'da iş yerleri, daha doğrusu fabrikalar, bir insan gücünün verebileceği en son verimi alacak şekilde hesaplanmış. Çalışma düzeni buna göre kurulmuş. Akort, band veya pirim sistemi diye adlandırılan bir usul var. Bu usule göre, bir insanın yapacağı iş, bir gün boyunca yemek ve dinlenme zamanları dışında hiç durmadan yapabileceği mal olarak hesaplanmış. Örneğin, 80 verilen bir akordda 80 dakikada 100 tane mal yapmak. Bundan sonra hemen her firmada değişen yüzde 25, yüzde 30, yüzde 40 akort fazlası mal yapmak gerekir. Bu duruma göre 80 dakikada 125 - 130 - 140 adet mal yapmak lazımdır. İşçi, bu akord fazlasını yaptığı taktirde, bu ölçüde artan para alır. Aslında iyi para alabilmenin yegâne yolu bunu yapmaktır. Fakat, aslında normal akordun bile çok olduğu fabrikalarda fazlasını yapmak, hiç dinlenmeden, hiçbir şey düşünmeden çalışmakla mümkündür. Yanındaki arkadaşın ile bütün gün boyunca 10 cümleyi geçmiyecek konuşma ile mümkündür. Bütün işçiler bilir ki her yıl bir makinede işçi değiştikçe akort da artmaktadır. Yapılamıyacak duruma gelmektedir. **Dunlop lastik fabrikaşında kamyon lastiği yapan bir işçi, üç gündür bir elmayı yemeye vakit bulamadığını söylüyor.** Son günlerde, yüzde 40 akort fazlası olan sayıları normal olarak veriyorlar ve fazlasını yapmayacaksın diyorlar. Böylece aslında yapılamıyacak sayıyı verip normal saat ücreti ile para ödüyorlar. İki yıldır işçi ücretleri arttırılıyor fakat akort da yükseltiliyor.

Bu zor işleri yapanlar hep yabancı işçiler. Hiçbir fabrikada band işçisi olarak bir Alman görülmez. Saat ücreti düşük işlerde Alman görülmez. Bazı firmalar yalnız Alman işçisi çalıştırır. Meselâ Heraeus firması 1400 işçisi içinde 200 yabancı işçi çalıştırıyor. Bunların içinde de bekâr olup Almanya'da 5 yıldan az bir süreden beri olanlara çıkış veriyor. Heraeus firmasında bütün işler rahat ve yapılması mümkün sayılardadır. Ustabaşı işçi münasebetleri de normaldir. Siemens firmasında ise hem iş çok, hem fazla akort verilmez, hem de hasta olan veya herhangi bir itirazda bulunan işçinin çıkışı derhal hazırdır. Montaj gibi işlerde (radyo, televizyon vs.) iş biraz kolay olduğu için düşük ücretle kadınlar çalıştırılmaktadır.

İş, genellikle sabah 7 ile akşam 16 arasındadır. Öğlen dinlenmeleri biraz uzun olanlarda 16.30'u bulur. Sabah kahvaltısı ve öğle yemeği dinlenmeleri iş saatinden sayılmaz. Hemen her firmada kantin bulunur. Öğle yemeği için belli bir miktar para karşılığı yemek çıkar. Bu yemekler Alman mutfağına göre yapılır ve genellikle Türk işçileri faydalanamazlar. Fabrikadan çıkan işçi doğru evine gidip dinlenmeyi düşünür. Monoton işin verdiği yorgunluk ve bunalımla uykusu da rahat olmaz.

ALMANYA'DA EVLER

Evler, her şehirde aynı fiyat değildir. Yabancı işçilerin oturduğu evler bulundukları şehrin en eski veya yalnız yabancı için yapılan blok apartmanlarıdır. Aynı binada Alman ve yabancı işçiler kiracı olarak nadiren bulunurlar. Bazı binalarda «bu ev Türklere kiralıktır» gibi etiketlere rastlanır. Aslında Almanlar, yabancıya ev vermekte çok tereddüt gösterirler. Gazetedeki bir ilana göre gittiğimiz evden yabancıya vermiyoruz diyerek ters yüz ederler. En önce «hangi milletten siniz?» sorusu gelenek haline gelmiştir. İşçinin çok olduğu bazı şehirlerde ev diye herkesin kiraladığı birer odadır. Yatak, dinlenmek, yemek hepsi aynı odada olur. Tuvalet ve eğer varsa banyosu diğer ailelerle ortaktır. Bazı evlerde kadınlar ve erkekler tuvaleti diye ayırımlar yapılmıştır. Türklerin çoğu bir daireyi iki aile kullanmak üzere tutmuştur. Çünkü evler çok pahalıdır. İki oda, mutfak, banyo tuvalet ve kaloriferi olan ev eğer yabancıya veriliyorsa en az 350 marktır. (2100 lira) Bu kazanılan paranın en az üçte biri demektir. Eğer evde eski bir iki eşya varsa kira daha da artabilir. Bu sebeple iki odayı, birerden iki aile pay edip otururlar. Çoğunluk kavga edip ayrılırlar.

EĞLENCE VE KÜLTÜR HAYATI

Kadınların, çarşı - pazar ve komşuya haftada bir gitmekten başka eğlencesi yoktur. Haftada bir kalitesiz Türk filmine gidebilirler. Erkekler, Gasthaus denilen kahvelerde Türkiye'deki gibi vakit geçirirler. Bekâr olanlara genellikle tren istasyonlarında kümeler halinde rastlanır. Ucuz araba alan bir kısmı ise şehirler arası tanıdık ziyareti yaparlar. Hemen hepsi Türkiye'deki siyasi durum hakkında konuşurlar. En çok satılan gazeteler, sıra ile Tercüman, Hürriyet, Milliyet ve Günaydın'dır. Nadiren Cumhuriyet okuyanlara rastlanır.

SENDİKA - İŞÇİ İLİŞKİLERİ

İşçilerin büyük kısmı sendikalıdır. Fakat hiçbir işçi kendisi bizzat gidip sendikalı olmamıştır denilebilir. Kontratlı geldiği firmanın sendika temsilcileri tarafından kendisine hiç sorulmadan sendikaya kayıt ettirilmişlerdir. Fakat işten çıkarılan bir çok işçiye sendika hiç te destek olmuş değildir. Bu güne kadar sendikadan yardım isteyen pek az işçi olmuştur. Aslında Almanya'daki Türkiye'li işçiler, ne tercümana ne sendika temsilcilerine ne de kendi vatandaşına inanmazlar. Binlerce başı dertte işçilerin içinden Türk Çalışma Ataşeliğine gidenler bile pek azdır. Yapılan toplantılarda sendika temsilcileri «işinizin başından ayrılmayın, çok mal yapın çok para kazanın» tavsiyesinde bulunurlar. Saba Televizyon Fabrikası sendika temsilcisi ve tercümanı Mine hanım, bu güne **kadar kendisinden kaç** kişinin istediği, akortların düşürülmesi, daha iyi şartlarda çalışılması ve daha iyi işçi yurtlarında kalabilme isteklerinin hiçbirini yerine getirmemiştir. Fakat bütün sendika toplantılarına gidip, gittiği yerlerden ucuz mal alıp işçi yurtlarındaki kadınlara satmak gibi bir ticaret bile yapmıştır. Çoğu firmalarda işçiler kendilerine destek olacak sendika temsilcisi seçememişlerdir. Hele kadınların çoğunlukta olduğu firmalarda.

Bütün işçiler çalışmasının karşılığını alamadığını bilir. Fakat ücretini arttırma teklifi hele şu günlerde pek zordur. En ufak sebeplerle işçi işten çıkarılabilir. Hemen hepsi ustabaşından şikâyetçidir. Kısım şefi ve patronu görmek hemen hiç bir firmada mümkün olmadığı için genellikle ustabaşıya karşı cephe alınır.

ÜRETİM ve İŞÇİLER

Almanya'da fabrikalar, montaj fabrikaları dışında malı tamamen ortaya çıkarmazlar. Yapılan mallar, başka fabrikalarda tamamlanması gereken parçalardır. Mesela Nurnberg'deki bir Siemens fabrikası başka bir yerde bir araya getirilmek üzere çeşitli eşyaların motorunu yapmaktadır. Hanau Siemens fabrikası başka parçaları yapmaktadır. Heraeus fabrikası iplik fabrikalarına mal yapmaktadır. Veya diğer firmalar için parçalar yapmaktadır. İşçiler ellerindeki malın nerede ve ne işe yarayacağını çoğunlukla bilmezler.

İŞSİZLİĞİN İŞ HAYATINDAKİ ETKİLERİ

Artık Almanya'da yer ve iş değiştirmek olanağı yoktur. Bir çok şehire taşınma yasağı resmen bildirilmiştir. 5 yıldan az zaman Almanya'da olanların çalışma müsaadeleri de çalıştığı firmadan başkası için geçerli değildir. Bu demektir ki işten çıkarılan bir kişi, işsizlik parasını aldığı sürece Almanya'da durabilir. Sonra Almanya'yı terk etmek zorundadır. Başka yerden iş alamaz. Alman hükümetinin 1976 sonunda bir buçuk milyon yabancı işçi kalacak şekilde yabancı işçiyi memlekete yollama programları halen büyük bir hızla yürümektedir. İşçi Bulma Kurumlarında ve firmalarda Türk işçisi düşmanlığı gibi tavırlar vardır. İşsiz kalmaktan en çok korkan belki de Türk işçisidir. En zor ve Alman işçisinin kabul etmediği işleri alır duruma gelmiştir. Marangoz olarak alınan bir işçiye firmada devamlı temizlik işçiliği yaptırılmış ve yapamayınca zaman tanımadan çıkışı verilmiştir. **Ya bu deveyi güdersin, ya bu diyardan gidersin.** Parola bu. **Çok ye, çok çalış, su içme bira ve içki iç, yat uyu hiçbir şey düşünme.** İkinci parola da bu. Alman işçisi bunu yapıyor.

ALMANYA'DAN DÖNÜŞ

Almanya'da, her gün Türkiye'nin her hangi bir yerinde açılacak bir fabrika için işçilerden fabrikaya ortak olması teklifleri geliyor. Bir çok işçinin parası Alman bankalarında. Çünkü markın her geçen gün değer kazanması, parayı buradaki bankalarda saklama isteğini yaratıyor. Alman ticarethaneleri de işçiye mal satabilme yarışı halindeler. Ticaret eskisi gibi canlı değil. Yabancı işçilerin dönüşü içerdeki ticareti oldukça etkiledi. Bütün mağazalar şikâyetçi. Yiyecek maddesi, giyim eşyası ve diğer eşyalar eskisi gibi satılmıyor. Yabancı işçiler, dönüş tehlikesi göründüğü için daha az masraf yapmaya, parasını biriktirmeye çalışıyor. Hemen her gün yüzlerce kişi işten çıkarılıyor. Fakat yeniden işe alınanlar tek tük. Buhran gözle görülür biçimde. Pahalılık her gün artıyor. İşsizlik bugüne kadar hep petrol krizi veya enerji krizi diye bildirildi. Televizyonda her haberde işsizlik ve enerji krizi konuşuluyor.

Bu günlerde buradaki Türk gazeteleri işçilerin permi hakkı konusunda (eşya ve araba için) bir şeyler yazmaya başladı. Temelli dönüş yapanların gümrüksüz, ev eşyası ve arabalarını Türkiye'ye getirmeleri konusunda. Kesin dönüş yapanların, Türkiye'ye ev eşyası ve araba alarak gelmelerinin paralarını Almanya'da bırakmak demek olduğunu yazıyorlar. Bunun haksızlık, yolsuzluk, kaçakçılık olduğunu ifade etmek istiyorlar. Açıkça yazmıyorlarsa da dönen işçilerin, hiçbir şey almadan paralarını Türkiye'ye getirmelerini tavsiye ediyorlar. Tabii ki işçiler buna ne kadar uyar belli değil.

Almanya'dan bir işçi

Gelecek sayı :
AVRUPA'DA YABANCI İŞÇİLER

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI

10

dünyada detant

Amerikan saldırı savaşında vahşet : VİETNAM

Niçin Detant

«Türkiye işçi sınıfı ne yapmalı» sorusuna cevap arıyoruz. Daha ilk yazıda «bu sorunun cevabının doğru verilebilmesi için önce dünyayı ve Türkiye'yi anlamamız gerekir» dedik. Öncelikle «dünyada ne olup bittiğini, olayların dünya çapında nasıl geliştiğini anlamak gerekir» dedik.

Bu amaçla daha sonraki yazılarda dünyadaki çelişkileri anlatmaya çalıştık. Ve kapitalist sistemle - sosyalist sistem arasındaki çelişkinin esas çelişki olduğunu söyledik. Bu çelişkiyi açıklamağa çalıştık.

Bugünün dünyasını anlamak için iki sistem arasındaki mücadeleyi bilmek gerekir. Dünyadaki siyasi, askeri ve ekonomik olaylara damgasını vuran bu iki sistem arasındaki çelişkidir.

Hatta kendi ülkemizde cereyan eden olayları bile ancak bu açıdan değerlendirebiliriz. Türkiye'nin iç ve dış politikasını anlamak ve doğru değerlendirebilmek için bu çelişkiyi bilmek gerekir. Özel olarak Amerika ile Sovyetler Birliği arasındaki politik, ekonomik ve askeri durumları bilmek gerekir.

Şu halde dünyayı anlamak için iki sistem arasındaki mücadele ve ilişkiyi bilmemiz gerekiyor. İki sistem arasındaki çelişki ve mücadeleyi anlamak için de «detant»ın ne olduğunu anlamamız gerekiyor. Bu sebepten detantın anlaşılması işçi sınıfı açısından çok önemli bir durumdur.

İki sistem arasındaki siyaseti ve buna bağlı olarak dünya ve ülke siyasetini doğru anlamak için «detant» politikasını bilmek zorunludur. Bu politikayı doğru değerlendirmek zorunludur.

İŞÇİ DAVASI GAZETESİ ilk çıktığı sayıdan itibaren bu konuya önem vermiştir. Daha üçüncü sayısında «detant» üzerine bir sayfa yapmıştır. Onuncu sayıda gene bir sayfa ile bu konuyu incelemiştir. Ve gazete başlığının hemen altında okuduğunuz gibi «DÜNYADA DETANT» diyerek bu politikayı benimsemiştir. Dünya siyasetini hangi açıdan ele aldığını belirtmiştir.

Detant nasıl anlaşılır

Bildiğimiz gibi «detant» Fransızca bir kelimedir. Türkçesi «yumuşama, gerginliğin azaltılması» demektir. Siyasi olarak iki sisteme dahil ülkeler arasındaki çelişkinin yumuşatılması anlamına gelir. Soğuk savaş politikasından vazgeçilmesi, gerginliğin azaltılması anlamına gelir. «barış içinde yanyana yaşama» politikasının bugün aldığı biçimdir.

Detantın anlaşılması için daha evvel bazı kavramların incelenmesi gerekir. Detant çoğu zaman «barış» olarak kullanılmakta ve anlaşılmaktadır. Yani savaş olmaması, barış olması. Şu halde sosyalistler için savaş nedir, barış nedir. Bu konulara kısaca göz atmak gerekir. Sonra «soğuk savaş» politikasından söz edildiğine göre bunun anlaşılması gerekir. Silahsızlanma meselesinin incelenmesi gerekir. Ve en önemli bir konu olarak «barış içinde bir arada yaşama» politikasının çok iyi anlaşılması gerekir.

Ancak bu konular ve kavramlar yeteri kadar açıklandıktan sonra «detant» meselesi doğru olarak anlaşılabilir.

Sosyalizm ve Savaş

Sosyalizm esas olarak savaşa karşı ve barıştan yanadır

«Sosyalistler, halklar arasındaki savaşları daima barbarca ve canavarca bulmuşlar ve kötülemişlerdir.» Çünkü sosyalistler insan hayatına değer verirler. Daha birinci dünya savaşı sırasında Rusya'da işçi sınıfı iktidara gelir gelmez bütün savaşan ülkelere «barış» teklif etmiştir. Üstelik en kötü şartlarda bir barışa razı olmuştur. Sosyalist iktidarın kurucusu ve işçi sınıfının önderi Lenin o zaman Alman kapitalistlerine şöyle seslenmiştir :

«İşçilerimizin ve askerlerimizin kanlarının bedeli bizim için çok yüksektir. Siz iş adamlarına, barışın bedeli olarak ağır bir haraç ödeyeceğiz. İşçilerimizin ve köylülerimizin hayatlarını korumak için ağır bir haraç vermeye razıyız.»

Fakat sosyalistler her türlü savaşa karşı değildirler

«Sosyalistler, sosyalistlikten vazgeçmeksizin her türlü savaşa karşı olamazlar. Her şeyden önce sosyalistler ne eskiden ne de şimdi devrimci savaşlara karşı olamazlar.»

Her savaş tek başına ve ayrıca tahlil edilmelidir. Ondan sonra karşı olup olmamak konusunda karar verilmelidir. ASIL MESELE SAVAŞIN SINIF KARAKTERİ MESELESİDİR. Bir sosyalist bir savaşı değerlendirirken özellikle onu sınıfsal açıdan değerlendirmelidir. Ve şu soruların cevabını araştırmalıdır :

— savaş niye çıktı, niçin savaşılıyor.

— hangi sınıflar savaşıyor

— hangi tarihi ve tarihi-iktisadi şartlar savaşın çıkmasında etkili oldular.

— savaşı tezgahlıyanlar ve yönetenler hangi sınıflardır.

Ancak bu sorular doğru olarak cevaplandırıldıktan sonra savaş hakkında karar verilir. Eğer ezilen sınıfların, devrimci sınıfların ezen ve sömüren sınıflara karşı bir mücadelesi varsa sosyalistler böyle bir savaşa karşı çıkmazlar. Tam tersine desteklerler.

Sosyalistler hangi savaşa karşıdırlar

Savaşlar, çağımızda, iki bölümde düşünülür. Birincisi bütün dünya ülkelerinin savaşa katıldığı dünya savaşı. İkincisi iki veya ikiden fazla ülkenin dünyanın bir köşesinde kendi aralarında yaptıkları savaşlar. Buna «yerel savaş» denebilir.

Sosyalistler dünya savaşına karşıdırlar

Sosyalistler iki dünya sistemi arasında topyekün bir savaşa karşıdırlar. Kapitalist sisteme dahil ülkelerle sosyalist sisteme dahil ülkeler arasında bir dünya savaşı olmasına karşıdırlar. İki sistem arasındaki atom savaşına karşıdırlar. Çünkü böyle bir savaşın galibi olmıyacaktır. Atom silahları okadar güçlüdür ki eldeki silahlar kullanıldığı takdirde bütün insanlık mahvolacaktır. Hatta dünyanın kütlesi bile tehlikeye girecek, dengesi bozulabilecektir. Ve bütün dünya yokolacaktır. Sosyalistler böyle bir savaşa şiddetle karşıdırlar.

Sosyalistler yağma savaşına karşıdırlar

Yağma savaşı ganimeti paylaşma savaşıdır. Bir çete bir bankayı soysa. Sonra paraları arasında güzellikle pay edemeseler. Ve bu yüzden aralarında kavga çıksa. Böyle bir savaş yağma savaşıdır. Örneğin birinci ve ikinci dünya savaşı böyle bir savaştır. Kapitalistler dünyayı aralarında güzellikle pay edemedikleri için savaşa tutuşmuşlardır. Özellikle Almanya, İngiltere, Fransa ve Amerika gibi ülkelerin dünyadaki sömürgelerinden ve pazarlarından pay istemiş, güzellikle alamayınca zorla almaya kalkışmıştır. Bu savaşlar tamamen yağma savaşlarıdır.

Peki haydutların kendi arasındaki savaştan bize ne diyebilir miyiz. Hayır diyemeyiz. Çünkü haydutlar paylaşım savaşını kendileri yapmıyorlar. Çalışan halka yaptırıyorlar. Savaşta cepheye gidenler işçiler, köylüler. Ölenler onlar. Yaralanıp sakat kalanlar onlar. Harpten sonra evsiz, barksız ve işsiz kalanlar onlar.

Birinci dünya savaşında Türkiye'den binlerce asker dünyanın dört bir yanında savaşmaya gitti. Kimi Yemen'e kimi Galiçya cephelerine gitti. Kimi Kafkasların soğuğunda donarak öldü. Her evden en az bir ölü çıktı. Türküler bile yakıldı. «giden gelmiyor acep nedendir» denildi.

Sosyalistler saldırgan savaşlara karşıdırlar

İsrail, Arap ülkelerine saldırdı. Onların bir kısım topraklarını silah zoruyla aldı. Filistin halkını hepten yerinden yurdundan etti. Üstelik Arap - İsrail savaşında kimler öldü. Her iki tarafın işçileri ve köylüleri. Bu savaşı yöneten kim dünya emperaylizmi ve İsrail sermaye sınıfı. Bu savaştan çıkarı olan onlar. Amma bu savaşta ölenler işçiler ve köylüler.

Sosyalistler hangi savaşlardan yanadırlar

Sosyalistler gözü kapalı her savaşı reddetmezler.

«... devrimci savaş ihtimallerini, yani sınıf mücadelesinden doğan savaşları, devrimci sınıfların verdikleri savaşları, direkt ve yakın devrimci özellikleri olan savaşları red ve inkar edemeyiz.»

Ezilen ve sömürülenlerin, ezenlere ve sömürenlere karşı verdikleri savaşlar haklı savaşlardır. Her savaşta kaçınılmaz şekilde olagelen dehşete, zulme sefalete ve işkenceye rağmen tarihte ilerici karakterde pek çok savaş vardır. Bunlar haklı savaşlardır. Yapılması zorunlu savaşlardır. Vietnam'a Amerika saldırmıştır. Vietnam yönünden bu savaş haklı bir savaştır. «Ben barıştan yanayım» diyerek Amerikan istilasına seyirci kalamaz. Diyelim ki evimizde otururken bir soyguncu evimize tecavüz etti. Çoluk çocuğumuza karşı saldırıya girişti. O zaman ne yapacağız. Saldırganın yaptıklarına seyirci mi kalacağız. Hayır. Ona karşı koyacağız. Bütün gücümüzle saldırganı uzaklaştırmaya çalışacağız. Kanunlar bile bu durumda saldırıya uğrıyanı haklı bulur. Bunun kanundaki ismi «meşru müdafaa»dır. Ve meşru müdafa durumundaki bir insan karşısındakini öldürse bile suçlu sayılmaz.

Sosyalistler Ulusal Kurtuluş savaşlarından yanadır

Emperyalist-kapitalizmin işgali altındaki sömürge ülkelerin savaşları haklı savaştır. Bu savaşlar meşru, ilerici savaşlardır. Sosyalistler bu savaşları haklı bulurlar ve desteklerler.

Vietnam işçi ve köylüleri 30 yıl emperyalist işgalcilere karşı savaşmışlardır. Onları ülkelerinden atmak için savaşmışlardır. Bu durumda ilk saldırgan kim olursa olsun yapılan savaş sömürge halkı bakımından haklı bir savaştır. Ve her sosyalist, ezilen, bağımlı, eşit olmıyan devletin, köleci, soyguncu, büyük devlete karşı kazanacağı zaferi sevgi ile karşılar.

Gerçek bir dünya barışının sağlanması için her şeyden evvel her ülke halkının bağımsız ve kendi ülkesinin efendisi olması gerekir. Onun için sömürgelerde verilen savaşlar hem haklı savaştırlar. Hem de dünya barışı için gerekli savaşlardırlar.

Sosyalist sistem ve uluslararası işçi sınıfı hareketi var güciyle bu savaşlardan yanadırlar. Bu savaşları desteklerler. Ve desteklemeleri lazımdır. Barış demek, emperyalist işgalcilere teslim olmak demek değildir.

Sosyalistler savunma savaşlarından yanadırlar

Sosyalistler anayurdun savunulması için verilen savaşlara haklı savaşlar gözü ile bakmışlar ve desteklemişlerdir. Bugün Timor Endonazya tarafından işgal edilmiştir. Batı sahra Fas ve Moritanya tarafından pay edilmiştir. Buralarda bulunan devrimci güçler, işgalcilere karşı yurtlarını savunmak ve bağımsızlıklarını kazanmak için savaşmak zorundadırlar. Sosyalistler bu savaşlardan yanadır ve desteklemelidir.

Eğer bağımsız bir ülke, başka bir ülkenin saldırısına uğrarsa saldırıya uğrıyan ülke haklı bir savaş vermiş olur. Özellikle sosyalist bir ülke saldırıya uğrarsa bu tamamen haklı bir savaştır. İkinci dünya savaşında Sovyetler Birliği Almanya'nın saldırısına uğramıştır. Sovyet işçi sınıfı anayurdun savunması için var gücüyle savaşmıştır. Haklı bir savaş vermiştir.

Sosyalistler sınıf savaşından yanadırlar

Bir ülkenin kendi içinde verilen savaşlar vardır. Bunlara iç savaş denir.

İç savaşta, öteki savaşlar gibi bir savaştır. Sınıf mücadelesini kabul eden herkes iç savaşı da kabul etmek zorundadır. Bugün Angola'da bir iç savaş vardır. Etopya (Habeşistan)da bir iç savaş vardır. Sosyalistler buralarda devrimci sınıflardan ve onların verdikleri savaşlardan yanadırlar. Yana olmalıdırlar. Ve bütün güçleriyle desteklemelidirler. Nitekim bugün sosyalist sistem bütün gücüyle Angola'da devrimci örgütü silah ve askerce desteklemektedir. Sosyalizmin barıştan yana olması, devrimci sınıfların verdikleri savaşa seyirci kalmaları demek değildir. Ve ileride göreceğimiz gibi sosyalistlerin Angola'ya yardım etmesi detant'a aykırı değildir. Tam tersine dünya barışına bir hizmettir.

Bütün bu savaşlarda iki ayrı ulusun askerleri veya aynı ulusun insanları birbirine karşı savaşmaktadırlar. Her iki taraftan yine işçiler ve emekçiler ölmektedir. Fakat bir taraf baskıdan, işgalden ve sömürüden kurtulmak için savaşmaktadır. Onun için haklı bir savaş vermektedir. Ve karşısındaki kim olursa olsun haklı bir savaş vermektedir.

İşte sosyalistler savaş hakkında böyle düşünürler. Savaşa karşıdırlar ama bütün savaşlara karşı değildirler. Saldırganlara ve sömürücülere karşı verilen savaşları tasvip ederler. Kabul ederler. Yardım ederler. İşte onun için sosyalist sistem Kore ve Vietnam halkına yardım etmiştir. Angola'nın devrimci kuruluşlarına yardım etmektedir. Her zaman edecektir. Bütün kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı da ellerinden gelen yardımı yapmalıdırlar.

Sosyalistler savaş olmasın derken, haksız savaşlar olmasın demektedirler. Sermaye sınıfının kârları için işçiler ve köylüler birbirleriyle dövüşmesin demektedirler. Sermaye sınıfının siyasi iktidarda olduğu ülkeler başka ülkeleri işgal etmesin demektedirler. Ve nihayet dünya çapında bir atom savaşı olmasın demektedirler.

Gelecek sayıda :

SOSYALİSTLER VE SİLAHSIZLANMA

DETANT BÜTÜN DÜNYA ÜLKELERİ YARARINADIR

İŞÇİ DAVASI

MADEN İŞÇİSİNİN MÜCADELE TARİHİ

Zonguldak Kömür Havzasındaki ocaklardan Asma ocağının girişi görülüyor. (Foto - İşçi Davası)

GİRİŞ

Günümüzde sanayinin can damarı enerjidir. Dünya ülkeleri enerjiyi çeşitli kaynaklardan elde ederler. Bu kaynakların petrolden sonra en önemlisi maden kömürüdür. Bu nedenle günümüzde maden kömürü çıkarımı gittikçe önemini artırmaktadır.

Ülkemizde de maden kömürünün sanayide önemli bir payı vardır. Ereğli Demir Çelik, Karabük Demir Çelik ve İskenderun Demir Çelik Fabrikalarında enerji ihtiyacı maden kömürüyle karışlanmaktadır. Diğer özel sektör demir döküm fabrikalarında da maden kömürü kullanılmaktadır. Yeni fabrikaların kurulması, maden kömürünün önemini daha da artırmaktadır. Nitekim İskenderun Demir Çelik Fabrikası için gerekli olan maden kömürünün büyük bir kısmı yurt içinden karşılanacaktır. Ülkemizde maden kömürü denince Zonguldak akla gelmektedir. Maden kömürüne artan ihtiyaç, önümüzdeki yıllarda Zonguldak Maden Havzasında üretimin artırılması çabalarını da peşinden getirecektir. Nitekim yeni kömür damarları aranmasına başlanmıştır.

Kömüre olan ihtiyaç, maden işçisini de yakından ilgilendirmektedir. İşçi sınıfını yakından ilgilendirmektedir. Bu nedenle İŞÇİ DAVASI «Madencinin Hayatı»ndan sonra maden havzasını ve maden işçisinin mücadele tarihini okurlarına aktarmakta yarar görmüştür. Bu sayıdan itibaren bu köşede maden havzasının tarihçesini, maden işçilerinin mücadele tarihini anlatacağız.

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE KÖMÜRÜN BULUNUŞU

Maden kömürü çok eski zamanlardan beri bilinmektedir. Eski Türkler de demiri eritmede maden kömürünü kullanmışlardır. Nitekim bugün Sovyetler Birliği'ndeki maden müzelerinde ilk Türk maden işçilerini temsil eden heykelcikler bulunmaktadır.

Daha sonraki zamanlarda Avrupa ülkelerinde de maden kömürünün kullanıldığını gösteren belgeler ele geçmiştir.

Ancak maden kömürünün sanayide ve evlerde ısı maddesi olarak kullanılması çok sonraları gerçekleşmiştir. Maden kömürünün sürekli olarak üretilmesine 1272 yıllarında İngiltere'de başlandı. Fakat o zamanlar sanayi henüz gelişmemiştir. Hatta kömürün bazı küçük atölyelerde kullanılması tepki ile karşılanır. Kral kömür kullanılmasını yasak eder. Bu durum 1800 yıllarına kadar sürmüştür. Bu yıllarda buhar gücünün bulunması ve sanayiye uygulanması, taş kömürünün büyük ölçüde çıkarılmasına yol açar. Ve maden kömürü 1872 yılından itibaren sanayide de kullanılmaya başlanır.

Türkiye'de maden kömürünün bulunması 1829 yılına rastlar. Bu yılın 8 kasımında Ereğli'nin Kestaneci Köyünden Uzun Mehmet kömürü bulmuştur. Bu nedenle 8 kasım her yıl Zonguldak'ta kömür bayramı olarak Kutlanmaktadır.

(Devam edecek)

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Faruk Coşkun / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti iki katıdır / Dizgi : BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.

RECEP KÜREKÇİ

YÜNTEKS'TE MÜCADELE DEVAM EDİYOR

İstanbul (Özel) — Yünteks yün ve İplik fabrikasındaki 200 işçinin grevi 6 aydan beri devam etmektedir. Fabrika Topkapı Maltepe'de. İşçiler Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası üyesi. Greve altı ay önce ücret anlaşmazlığı nedeniyle başlanmıştı. İşveren işçilerin saat ücretlerine 2,5 liralık zam isteğine karşılık «İflas ediyorum» gerekçesiyle günde ancak 10 lira ücret zammı verebileceğini ileri sürmüştür.

İŞÇİ DAVASI, geçen ay grevci işçilerle görüşmüştü. Ancak aradan bir ay daha geçmesine rağmen grev devam etmektedir. Yünteks işçileri kendileriyle tekrar görüşen arkadaşımıza grevin sürdüğünü bildirdiler. Sonunda işvereni dize getireceklerini söylediler. Fabrikanın sahibi Morris ve Şalomon Elvaşvilli aile şirketinin isteklerini hala kabul etmemekte direndiğini bildirdiler.

Yünteks işçileri mücadelelerinde kararlı olduklarını tekrarladılar. Ayrıca İŞÇİ DAVASI muhabirine son zamlar ve hayat pahalılığı hakkında da şunları söylediler :

«Erbakan şöyle diyor : Hükümet Zam yapmayacak. Zamlar frenlenecek.» Oysa hayat her gün pahalılanıyor. Soğanın kilosu 6 lira. Patatesin kilosu 6 lira. Bin lira maaşla biz on kişilik bir aileye bakıyoruz. Günde 8 saat çalışıyoruz. Bir öğün yemek ancak yiyoruz. Fabrikada günde 20 kilo iplik üretiyor bir işçi. İpliğin kilosu piyasada 100 lira. İşveren bize saatte 5 lira veriyor. 8 saatte eder 40 lira. Halbuki biz, aynı müddet içinde 2000 liralık üretim yapıyoruz. Yani patron bir işçiye 40 lira veriyor, kendisi bir işçinin sırtından en az 1000 lira kazanıyor. Nerede hak, nerede adalet. Erbakan zamlar frenlenecek diyor. Patron bizi 6 aydır süründürüyor. Biz can değil miyiz?»

Yünteks Fabrikasında grev gözcüsü işçiler çadırlarının önünde görülüyor. (Foto - İşçi Davası)

Maden işçisi dayakla çalıştırılıyor

Başçavuşun zorla çalıştırmak istediği maden işçisi Ahmet Akar. (Foto - İşçi Davası)

Ereğli Kömürleri İşletmesi maden ocaklarında işçilere sık sık dayak atılmaktadır. Bazı başçavuşlar, şefler işçileri tekme-tokat dövmektedir. İşçileri dövmek, sövmek, özellikle şefler arasında gelenek halini almıştır. İşçi çocukları okulda dayak yer. Askere gider, askerde dayak yer. Karakola düşer, karakolda dayak yer. İşçiler de işyerinde dayak yer.

Dayağı atanlar kim? Şefler, başçavuşlar. Yani işçilerin arasından çıkan insanlar. Bunlar daha çok prim almak için işçilere işveren adına eziyet etmektedirler. Kendi arkadaşlarını hor görmektedirler.

Bu durum Maden Havzasında adeta günlük olay halini almıştır. İşte dayakla adam çalıştırmaya yeni bir örnek: E.K.İ. Karadon Bölgesi kömür ocağında motorcu olarak çalışan Ahmet Akar, tertip sırasında şeften dayak yemiştir. (O) kartiyenin sorumlu başçavuşu, işçi Ahmet Akar'ı tertip sırasında tekmeleyerek dövmüştür. İŞÇİ DAVASI muhabiri başçavuş tarafından dövülen Ahmet Akar'la görüştü.

— Dövme olayı nasıl oldu?

— 15 gün kadar önceydi. Sabah 8'e çeyrek kala 50 kadar arkadaşla tertip yerinde bekliyorduk. Ben sıfır (O) kartiyede çalışıyorum. Kartiyenin sorumlu başçavuşu Rasim Kartal tertip yerine geldi. Bana «sen dün ocaktan erken çıkmışsın. Bundan sonra şiste çalışacaksın» dedi. Ben kendisine ocaktan erken çıkmadığımı söyledim. Tek kolum kırık olmasa şişte de çalışırım dedim. Tek kolla şiste motor kullanamam, başka yere ver» dedim. O zaman bana, «Ulan seninle mi uğraşacağız, ben ne olur dersem o olur» diyerek beni itеledi. Orada bulunan başçavuş Ramazan'la Hilmi aramıza girip bizi ayırmaya çalışırken Rasim Kartal karnıma bir tekme attı. Yerler buzla kaplıydı. Buzun üstüne düştüm. Kalkıp üzerine yürüdüm ama başçavuşlar bizi ayırdı.

— Kolun ocakta mı kırıldı? Seni döven başçavuş durumunu biliyor muydu?

— Kolum ocakta kırıldı. Altıncı ayda. Motorla kömür taşırken üzerime boru düştü. Kolum kırıldı. Başıma düşse ölürdüm. Kolum hala iyileşmedi. Şiste çalışan motor yandan frenli. Fren kırık kolumun bulunduğu yönde. Bu durumda mutlak bir kaza yaparım. Bir arkadaşın canına kıyılır. Sorumlu başçavuş bunları biliyordu. Bunu bile bile beni şiste vermek istedi.

— Rasim Kartal daha önce sana ve diğer işçilere karşı bu tür hareketlerde bulundu mu?

— Bu durumlar sık sık olur. Tekme, tokat. Rasim bana bir yıldır takılıyor. Zannedersem sebebi şu : Kartiye mesul başçavuşu ayın başında motorcuları çeşitli katlara veriyor. Motorcuların prim alabildikleri katlar var. Rasim buralara kendi köylülerini, özel işlerini görenleri, kendine rakı ısmarlayanları yazıyor. Sonra buralarda bizi çalıştırıyor. Beni prim alınmıyan yere yazıyor. Yani biz çalışıyoruz, primi başkası alıyor. Bu haksızlık ama dinleyen kim?

— Sana tekme atılırken diğer işçiler ne yaptı?

— Seyirci durumunda kaldılar.

— Bu dayaklar önlenemez mi?

— Bence önlenir. İşçilere küfredildiği, dayak atıldığı zaman komple bütün işçiler, «Biz bu başçavuşla çalışmayız» diye direnmeli. Yoksa ocağa girmeyiz demeli. Kısacası işçiler birlikte davranmalı.

— Olay sende nasıl bir etki yaptı?

— O gün moralim çok bozuldu. Bu durumda her an bir kaza yapabilirdim. Zaten kazaların bir sebebi de bu tür moral bozuklukları. Şimdi duydum ki, bana tekme atan Rasim Kartal iki yevmiye de ceza yazacakmış. Halen yaptı mı bilmiyorum. Şayet yaparsa bunu da İŞÇİ DAVASI'na bildireceğim.

Başçavuşlara fazla mesai verilirken işçilere verilmiyor

Türkiye Maden Başçavuşları Sendikasının bildirdiğine göre başçavuşlar tertip sırasında geçen mesailerinin karşılığını işverenden alacaklardır. Önceki yıla kadar verilen bu fazla mesai önceki yıl kesilmişti. Şimdi işveren, E.K.İ., başçavuşlara fazla mesailerini ödeyeceğini açıkladı. Müessese Müdürü, «Başçavuşlarının tertipten doğan haklarının verilmesi, üretimi artırma tedbilerimizden biridir.» dedi. Buna karşılık tertip olan işçilere tertip sırasında geçen zaman nedeniyle fazla mesai verilmiyor.

Aslında tertip ocakta yapılması gereken bir iş. Yani hangi işçinin, nerede ne işi ne kadar yapacağı ocak içinde mesul başçavuş tarafından gösterilmesi gerekiyor. Halbuki tertip ocak dışında ve açık havada yapılıyor. İşçiler normal çalışma saatlerinin dışında 1 saat soğukta bekleşiyor. İşveren, başçavuşları işçilerden ayırmak için onlara fazla mesai veriyor. Fazla prim veriyor. Başçavuşlar da bu farklı muameleye güvenip işçileri zorla, dayakla çalıştırıyor.

Sendika, maden işçisinin hakkına sahip çıkmalı. Tertip sırasında geçen zaman mesaiden sayılmalı. Tertip ocak içinde yapılmalı.

BARTIN'DA AĞAÇ İŞÇİLERİNE BASKI YAPILIYOR

Bartın (İşçi Davası) — Ağaç İşçileri Sendikası Bartın Emniyet Amiri tarafından keyfi bir şekilde kapatılmak istenmiştir. Ağaç-İş Sendikası Şube Başkanı Cüneyt Karakaş, konu hakkında muhabirimize şunları söylemiştir: «Sendikamız Bartın'da 4 yıldır faaliyettedir. Ancak Emniyet Amirliği 'Çalışma Raporunuz yok' diyerek sendikamızın kapatılmasını istemiştir. Bu garip tutumun altında yatan gerçekleri biliyoruz. Sendikamız Özbartın Kereste Fabrikası, Yirmibeşoğlu Kereste Fabrikası ve Ünyeli Kereste Fabrikasında çalışan 51 üyemiz için işverenle toplu sözleşme görüşmesine başlamıştır. Ancak işverenler isteklerimizi kabule yanaşmamıştır. Bu durumda grev kararı alınıp uygulanmaya başlanacaktır. İşte tam bu sırada Emniyet Amirliği Sendikamızın kapatılmasını istemiştir.» demiştir. Sendika yöneticileri ve işçiler, bu durumun işverenin yeni bir oyunu olduğunu söylemişlerdir. İşçiler, fabrikalarda stok tomruklar bulunduğunu, grev başlayıncaya kadar bunların biçtirilmek istendiğini ve bu nedenle işverenlerin bu tür oyunlara başvurduğunu belirtmişlerdir.

Ancak işçiler, mücadelelerinde kararlı olduklarını bildirmişler ve sendika Genel Merkeziyle görüştükten sonra Şubeyi yeniden açmışlardır.